

Adroddiad i'r	Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru
Dyddiad	17 Gorffennaf 2023
Swyddog Arweiniol	Helen MacArthur, Prif Swyddog Tân Cynorthwyol (Cyllid ac Adnoddau)
Pwnc	Bwrdd Pensiwn Lleol Cynlluniau Pensiwn y Diffoddwyr Tân – Adroddiad Blynyddol 22/23

PWRPAS YR ADRODDIAD

- 1 Cyflwyno adroddiad blynyddol y Bwrdd Pensiwn Lleol (BPLI) i Aelodau Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru (yr Awdurdod) sy'n rhoi manylion gwaith y bwrdd yn ystod blwyddyn ariannol 2022/23. Mae'r adroddiad blynyddol yn Atodiad 1.
- 2 Gofyn am gymeradwyaeth yr Aelodau i gynyddu aelodaeth y Bwrdd Pensiwn Lleol. Nodir y newidiadau arfaethedig hyn yn y Cylch Gorchwyl sydd wedi'i ddiweddarau yn Atodiad 2.

CRYNODEB GWEITHREDOL

- 3 Mae adroddiad blynyddol y Bwrdd Pensiwn Lleol yn rhoi manylion y gwaith a wnaed gan y bwrdd yn ystod 2022/23 ac yn darparu rhaglen waith ar gyfer 2023/24.
- 4 Mae'n ofynnol i'r Bwrdd Pensiwn Lleol gael cydbwysedd cyfartal o ran aelodau sy'n gyflogeion ac yn gyflogwyr. Mae cyfanswm o wyth aelod ar hyn o bryd, ond oherwydd problem argaeledd cafodd un cyfarfod ei ganslo yn ystod y flwyddyn ariannol ac un ei ohirio. Cynigir cynyddu'r aelodaeth i ddeg aelod er mwyn sicrhau bod y Bwrdd Pensiwn Lleol yn gallu cyfarfod bedair gwaith y flwyddyn.

SYLWADAU GAN Y BWRDD PENSIWN LLEOL

- 5 Cafodd Adroddiad Blynyddol y Bwrdd Pensiwn Lleol 2022/23 ei ystyried gan y Bwrdd Pensiwn Lleol yn ei gyfarfod ar 28 Ebrill 2023. Cafodd yr adroddiad ei gymeradwyo yn amodol ar fân welliant i roi diweddariad ariannol i'r aelodau yn dilyn archwiliad o Gyfrifon y Gronfa Bensiwn.
- 6 Roedd aelodau'r Bwrdd Pensiwn Lleol hefyd yn cydnabod yr anawsterau yn sgil argaeledd aelodau ac argymhellwyd y dylid cynyddu'r aelodaeth i ddeg aelod.

ARGYMHELLIAD

- 7 Argymhellir bod yr Aelodau'n:
- i) cymeradwyo Adroddiad Blynyddol y Bwrdd Pensiwn Lleol 2022/23;
  - ii) nodi bod eitem arall wedi'i chynnwys ar y flaenraglen waith, i gynnwys diweddariad ar agweddau ariannol y gronfa bensiwn gan gynnwys y prisiad sydd wrthi'n cael ei gynnal;
  - iii) cymeradwyo'r cynnydd yn aelodaeth y Bwrdd Pensiwn Lleol o wyth i ddeg aelod; a
  - iv) gofyn am enwebiadau gan Aelodau'r Awdurdod ar gyfer rhagor o gynrychiolaeth cyflogwyr.

CEFNDIR

- 8 Mae'r ddogfen hon yn nodi'r gwaith a wnaed gan Fwrdd Pensiwn Lleol Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru (yr Awdurdod). Yr Awdurdod yw Rheolwr y Cynllun fel y'i diffinnir o dan Adran 4, Deddf Pensiynau'r Gwasanaeth Cyhoeddus 2013. Mae'r Bwrdd Pensiwn Lleol wedi'i sefydlu yn unol ag Adran 5 o'r Ddeddf honno.
- 9 Cyflwynwyd y gofynion llywodraethu'n ymwneud â phensiynau o ganlyniad i Ddeddf Pensiynau'r Gwasanaeth Cyhoeddus 2013. Mae'r Ddeddf yn darparu ar gyfer trefniadau llywodraethu cliriach gyda rolau diffiniedig penodol, cyhoeddi mwy o wybodaeth yn gyson, a bod yr arferion gweinyddu'n gyson â'r rheiny yn y sector preifat.
- 10 Daeth Rheoliadau Cynllun Pensiwn y Diffoddwyr Tân (Diwygio) (Llywodraethu) 2015 sy'n ymwneud â chreu pensiynau lleol a pharhau i'w gweithredu i rym ar 1 Ebrill 2015. Mae'r rheoliadau hyn yn ei gwneud yn ofynnol i'r Awdurdod sefydlu Bwrdd Pensiwn Lleol mewn perthynas â Chynllun Pensiwn y Diffoddwyr Tân erbyn 1 Ebrill 2015.
- 11 Rôl a chylch gwaith y Bwrdd Pensiwn Lleol yw cynorthwyo'r Awdurdod yn ei swyddogaeth fel Rheolwr y Cynllun drwy sicrhau ei fod yn gweinyddu Cynllun Pensiwn y Diffoddwyr Tân yn effeithiol ac yn effeithlon a'i fod yn cydymffurfio â deddfau a rheoliadau perthnasol. Er mwyn hybu tryloywder, mae'n ofynnol i Rheolwr y Cynllun gyhoeddi adroddiad blynyddol ei Fwrdd Pensiwn Lleol.

- 12 Fel y nodir yn nghylch gorchwyl y Bwrdd Pensiwn Lleol, dylai'r adroddiad blynyddol gynnwys:
- crynodeb o waith y Bwrdd Pensiwn Lleol a chynllun gwaith ar gyfer y flwyddyn i ddod;
  - manylion meysydd o bryder a adroddwyd i'r Bwrdd neu a godwyd ganddo ac argymhellion a wnaed;
  - manylion unrhyw wrthdaro buddiannau sydd wedi codi mewn perthynas ag aelodau unigol o'r Bwrdd Pensiwn Lleol a sut cafodd y rhain eu rheoli;
  - unrhyw feysydd risg neu bryder y mae'r Bwrdd yn dymuno eu codi â Rheolwr y Cynllun;
  - manylion yr hyfforddiant a dderbyniwyd ac anghenion hyfforddi a nodwyd;
  - manylion unrhyw dreuliau a chostau yr aethpwyd iddynt gan y Bwrdd Pensiwn Lleol ac unrhyw dreuliau a ragwelir ar gyfer y flwyddyn i ddod.

GWYBODAETH

- 13 Mae Adroddiad Blynyddol y Bwrdd Pensiwn Lleol 2022/23 wedi'i nodi yn Atodiad 1. Cafodd yr adroddiad ei ystyried gan aelodau'r Bwrdd Pensiwn Lleol yn ei gyfarfod ar 28 Ebrill 2023. Cafodd yr adroddiad ei gymeradwyo yn amodol ar fân welliant i roi diweddariad ariannol i'r aelodau yn dilyn yr archwiliad o Gyfrifon y Gronfa Bensiwn. Bydd y diweddariad ariannol hefyd yn rhoi gwybodaeth am ganlyniadau prisiad Cynllun Pensiwn y Diffoddwyr Tân sy'n mynd rhagddo y disgwylir y bydd yn cynyddu rhwymedigaethau'r gronfa bensiwn yn sylweddol.
- 14 Nododd aelodau'r Bwrdd Pensiwn Lleol ymhellach y bu'n rhaid canslo un cyfarfod yn ystod y flwyddyn a gohirio'r un olaf tan 28 Ebrill 2023. Cafodd hyn ei briodoli i ddiffyg argaeledd aelodau a chynigiwyd y dylid cynyddu'r aelodaeth o wyth i ddeg aelod i leihau'r risg o hyn yn digwydd eto. Mae'r cynigion hyn wedi'u hymgorffori yn y Cylch Gorchwyl yn Atodiad 2.
- 15 Byddai'r aelodau ychwanegol yn cynnwys un Aelod o'r Awdurdod Tân ac Achub i gyflawni rôl cynrychiolydd y cyflogwyr ac un i rôl cynrychiolydd y cyflogeion.

GOBLYGIADAU

Amcanion Llesiant	Ystyriwyd nad ydynt yn berthnasol.
Cyllideb	Mae cost y Bwrdd Pensiwn Lleol yn cael ei ariannu o gyllideb Gwasanaethau'r Aelodau presennol.
Cyfreithiol	Cyflwynwyd y gofynion llywodraethu newydd sy'n ymwneud â phensiynau o ganlyniad i Ddeddf Pensiynau'r Gwasanaeth Cyhoeddus 2013. Rheoliadau Llywodraethu Cynllun Pensiwn y Diffoddwyr Tân (Diwygio) 2015.
Staffio	Ystyriwyd nad ydy hyn yn berthnasol.
Cydraddoldeb/ Hawliau Dynol/y Gymraeg	Ni ystyrir bod angen mynd i'r afael ag unrhyw faterion gan fod yr argymhellion yn berthnasol i'r holl Aelodau beth bynnag fo'u nodwedddion gwarchoddedig o dan y Ddeddf Cydraddoldeb Sengl.
Risgiau	Mae angen i bob Awdurdod Lleol gydymffurfio â'r canllawiau a ddarperir gan y Rheoleiddiwr Pensiynau ynghylch y trefniadau llywodraethu ar gyfer Byrddau Pensiwn Lleol.

**Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru
Cynllun Pensiwn y Diffoddwyr Tân**

**Bwrdd Pensiwn Lleol
Adroddiad Blynyddol
2022-23**

Cynnwys

	Tudalen
1. Cyflwyniad	3
2. Rolau a Swyddogaethau	3
3. Aelodaeth a chyfarfodydd y Bwrdd	3
4. Polisi Gwrthdaro Buddiannau	4
5. Gwybodaeth a Dealltwriaeth	4
6. Rhaglen Waith 2022/23	5
7. Rhaglen Waith 2023/24	7

1.0 Cyflwyniad

Dyma Adroddiad Blynyddol Bwrdd Pensiwn Lleol Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru (y Bwrdd), sy'n cwmpasu'r cyfnod rhwng 1 Ebrill 2022 a 31 Mawrth 2023. Mae'r adroddiad hwn yn cynnwys sylwadau ar y canlynol:

- Manylion unrhyw wrthdaro buddiannau sydd wedi codi mewn perthynas ag aelodau'r Bwrdd;
- Manylion yr hyfforddiant a dderbyniwyd ac anghenion hyfforddi a nodwyd;
- Crynodeb o'r gwaith a wnaed gan y Bwrdd yn ystod 2022/23;
- Meysydd sy'n peri pryder neu risg a adroddwyd i'r Bwrdd neu a godwyd ganddynt; a'r
- Flaenraglen Waith ar gyfer 2023/24.

2.0 Rolau a Swyddogaethau

Yn unol ag Adran 5 ac Adran 30 (1) Deddf Pensiynau'r Gwasanaethau Cyhoeddus 2013 a Rheoliad 4A o Reoliadau Cynllun Pensiwn y Diffoddwyr Tân (Diwygio) (Llywodraethu) 2015, sefydlwyd Bwrdd Pensiwn Lleol Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru (y Bwrdd) ym mis Ebrill 2015. Rôl a chylch gwaith y Bwrdd yw cynorthwyo Rheolwr y Cynllun (Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru) i sicrhau cydymffurfiaeth â:

- Y deddfau a'r rheoliadau perthnasol;
- Unrhyw ddeddfwriaeth arall sy'n ymwneud â llywodraethu a gweinyddu'r Cynllun;
- Y gofynion a osodir gan y Rheoleiddiwr mewn perthynas â'r Cynllun; a
- Sicrhau llywodraethiant a gweinyddiaeth effeithiol ac effeithlon y Cynllun.

Disgwylir i'r Bwrdd ategu a gwella trefniadau presennol yr Awdurdod ar gyfer rheoli cynlluniau pensiwn y diffoddwyr tân. Nid yw'n disodli'r trefniadau presennol ac nid yw'n gorff sy'n gwneud penderfyniadau. Yn hytrach, fe'i cynlluniwyd i weithredu fel cyfaill beirniadol i'r Awdurdod a'i swyddogion wrth iddynt weithredu yn rhinwedd swydd rheolwr y cynllun.

3.0 Aelodaeth a chyfarfodydd y Bwrdd

Yn ystod y cyfnod adrodd, roedd y Bwrdd yn cynnwys wyth aelod fel a ganlyn:

- Pedwar cynrychiolydd cyflogwr sy'n cynnwys dau aelod o Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru, Clerc yr Awdurdod (neu ddirprwy enwebedig) a Thrysorydd yr Awdurdod.
- Pedwar cynrychiolydd cyflogeion – un o bob corff cynrychioliadol sy'n gysylltiedig yn swyddogol ag Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru (yr Awdurdod).

Yn ogystal ag Aelodau'r Bwrdd Pensiwn Lleol, mae'r swyddogion allweddol canlynol yn cefnogi'r Bwrdd ac yn mynychu cyfarfodydd y Bwrdd:

- Y Prif Swyddog Tân Cynorthwyol (Cyllid ac Adnoddau); a'r
- Rheolwr Pensiynau

Etholwyd aelodau'r Bwrdd Pensiwn Lleol i gyd yn ffurfiol yn y cyfarfod ar 21 Gorffennaf 2023. Mae hyn yn angenrheidiol er mwyn cydymffurfio â'r Cylch Gorchwyl lle mae cyfnod y penodiad ar gyfer pob aelod yn cyd-fynd ag etholiadau'r cyngor.

Cadeirydd y Bwrdd

Bydd rôl Cadeirydd y Bwrdd Pensiwn Lleol yn cael ei gylchdroi bob dwy flynedd rhwng aelod sy'n cynrychioli'r cyflogwyr a'r rhai sy'n cynrychioli aelodau'r cynllun.

Etholwyd PSTC Richard Fairhead yn Gadeirydd am y cyfnod 2022-2024. Mae'r Cadeirydd hefyd wedi'i enwebu i eistedd ar Fwrdd Ymgynghori Cenedlaethol Cynllun Pensiwn y Diffoddwyr Tân.

Roedd disgwyl i'r Bwrdd gyfarfod ar bedwar achlysur yn ystod blwyddyn ariannol 2022/23 ond yn dilyn ymddiheuriadau, cafodd y cyfarfod a drefnwyd ar gyfer 27 Hydref 2022 ei ganslo a gohiriwyd y cyfarfod ar 28 Mawrth 2023 tan fis Ebrill 2023. Byddwn yn mynd i'r afael â hyn ar gyfer blwyddyn ariannol 2023/24 i sicrhau bod cyfarfodydd arfaethedig yn cael eu cynnal gyda'r nifer gofynnol o aelodau.

4.0 Polisi Gwrthdaro Buddiannau

Mae Deddf Pensiynau'r Gwasanaethau Cyhoeddus 2013 yn ei gwneud yn ofynnol nad oes unrhyw wrthdaro buddiannau'n ymwneud ag aelod o fwrdd pensiwn. Diffinir gwrthdaro buddiannau fel buddiant ariannol neu fuddiant arall sy'n debygol o ragfarnu'r ffordd mae person yn arfer ei swyddogaethau fel aelod o fwrdd pensiwn. Mae'r Ddeddf yn glir nad yw bod yn aelod o un o Gynlluniau Pensiwn y Diffoddwyr Tân ynddo'i hun yn wrthdaro buddiannau, felly ni fyddai hynny'n atal aelod o'r cynllun rhag gwasanaethu ar y Bwrdd.

Mae gan y Bwrdd bolisi ar gyfer rheoli gwrthdaro posibl er mwyn sicrhau nad ydynt yn dod yn wrthdaro gwirioneddol, ac mae pob aelod o'r Bwrdd yn gyfarwydd â'r polisi. Yn ogystal, mae gwrthdaro buddiannau'n eitem sefydlog ar holl agendâu'r Bwrdd a chaiff unrhyw fuddiannau a nodir gan aelodau eu cofnodi fel y gellir cymryd camau priodol i reoli'r gwrthdaro.

Ni wnaed datganiadau gan unrhyw aelod, ymgynghorydd nac unrhyw un a fynychodd gyfarfodydd yn ystod y cyfnod perthnasol.

Gellir gweld copi o'r polisi Gwrthdaro Buddiannau yma:

[Polisi Gwrthdaro Buddiannau](#)

Ni chyhoeddwyd unrhyw wrthdaro buddiannau yn ystod blwyddyn ariannol 2022/23.

5.0 Gwybodaeth a Dealltwriaeth

Mae'n ofyniad statudol yn ôl Deddf Pensiynau'r Gwasanaeth Cyhoeddus 2013 y dylai aelodau'r Bwrdd Pensiwn Lleol fod â'r gallu i ymgyswrttu â materion manwl yn ymwneud â phensiynau, a datblygu gwybodaeth amdanynt, i gyflawni eu dyletswyddau'n effeithiol.

Rhaid i bob unigolyn a benodir i'r Bwrdd fod â gwybodaeth a dealltwriaeth am y gyfraith yn ymwneud â phensiynau ac unrhyw faterion eraill a allai fod yn ofynnol yn ôl deddfwriaeth arall.

Dylai aelod o'r Bwrdd ddeall yr hyn sy'n berthnasol i'w rôl a gallu nodi a herio methiant i gydymffurfio â:

- Rheoliadau Cynllun Pensiwn y Diffoddwyr Tân;
- Deddfwriaeth arall sy'n ymwneud â llywodraethu a gweinyddu'r cynlluniau;
- Gofynion sy'n cael eu gorfodi gan y Rheoleiddiwr Pensiynau; neu
- Y safonau a'r disgwyliadau a nodir mewn unrhyw god ymarfer perthnasol a gyhoeddir gan y Rheoleiddiwr Pensiynau.

Ar ôl cael eu penodi, mae'n ofynnol i aelodau gwblhau'r modiwlau hyfforddi ar-lein sydd ar gael ar wefan y Rheoleiddiwr Pensiynau. Yn ogystal, mae'r Awdurdod yn darparu hyfforddiant cynefino i aelodau newydd o'r Bwrdd a sesiynau hyfforddi parhaus yn ystod cyfarfodydd y Bwrdd i'r holl aelodau i'w cynorthwyo i gyflawni eu rôl.

Mae Rheolwr y Cynllun yn cadw cofnodion priodol o weithgareddau dysgu aelodau unigol a'r Bwrdd yn gyffredinol. Mae hyn yn helpu'r Awdurdod a'r aelodau i ddangos cydymffurfiaeth, os oes angen, â'r gofyniad cyfreithiol ac yn cofnodi sut y mae risgiau sy'n gysylltiedig â bylchau gwybodaeth yn cael eu lliniaru.

Bob blwyddyn, bydd yr aelodau'n cwblhau ffurflen hunanasesu ar gyfer dadansoddi eu hanghenion gwybodaeth a hyfforddiant, y'i defnyddir i baratoi rhaglen hyfforddi ar gyfer y dyfodol. Mae hyfforddiant aelodau'r Bwrdd yn cael ei wneud yn fewnol i raddau helaeth heb unrhyw gost uniongyrchol; mae'r digwyddiadau cenedlaethol fel cynhadledd CLIL, hyd yn hyn, wedi bod yn rhad ac am ddim.

Gweler amserlen yn manylu ar yr hyfforddiant a gyflawnwyd gan aelodau'r Bwrdd yn ystod 2022/23:

Dyddiad	Pynciau a Gwmpesir
22 Gorffennaf 2022	Hyfforddiant cynefino sy'n cwmpasu'r Fframwaith Cyfreithiol a Chynllun(iau) Pensiwn y Diffoddwyr Tân; yr agweddau ariannol; rheoleiddio'r cynllun; mynd i'r afael â phryderon gan gynnwys y weithdrefn datrys anghydfod mewnol (IDRP)
12 Rhagfyr 2022	Gwybodaeth, dealltwriaeth a rhwymedigaethau aelodau'r BPLI; trosolwg o Becyn Cymorth y Rheoleiddiwr Pensiynau (TPR); y Cod Ymarfer 14; a chyfeiriadedd y cynllun lleol.
28 Ebrill 2023	Prisiad y cynllun pensiwn

6.0 Rhaglen Waith 2022/23

Trefnwyd i'r Bwrdd gyfarfod ar bedwar achlysur yn ystod y flwyddyn - 22 Gorffennaf 2022, 27 Hydref 2022, 12 Rhagfyr 2022 a 28 Mawrth 2023 (wedi'i ohirio tan 28 Ebrill 2023). Cafodd y cyfarfod a drefnwyd ar gyfer 27 Hydref ei ganslo oherwydd nifer yr ymddiheuriadau. Mae'r gwaith a wnaed gan y Bwrdd yn ystod y flwyddyn wedi'i ddiffinio gan y Cylch Gorchwyl. Mae'r Bwrdd yn cymeradwyo ac yn adolygu'r Cylch Gorchwyl yn flynyddol a chafodd y fersiwn diweddaraf ei gymeradwyo yn y cyfarfod ar 22 Gorffennaf 2022. Gellir dod o hyd i'r Cylch Gorchwyl trwy'r ddolen ganlynol:

[Cylch Gorchwyl y BPLI 2022-23](#)

Yn ystod y cyfnod 1 Ebrill 2022 i 31 Mawrth 2023, cafodd y materion penodol canlynol eu hystyried gan y Bwrdd:

- Adolygu a chymeradwyo'r Cylch Gorchwyl
- Ystyried yr her gyfreithiol genedlaethol sy'n ymwneud â threfniadau'r cynllun pensiwn trosiannol (McCloud Judgment)
- Ystyried y mater cyfreithiol sy'n ymwneud â'r trefniadau pensiwn ar gyfer diffoddwyr tân ar-alwad (Dyfarniad O'Brien)
- Diweddariad ar y dadansoddiad o anghenion gwybodaeth a hyfforddiant
- Y newyddion diweddaraf am achosion yr Ombwdsmon Pensiynau
- Adolygiad o'r gofrestr risg

Mae pob agenda hefyd yn cynnwys yr eitemau sefydlog canlynol:

- Datganiadau o Fuddiant
- Cofnodion y cyfarfod diwethaf
- Adroddiad Diweddarau Cynlluniau Pensiwn y Diffoddwyr Tân sy'n canolbwyntio ar aelodaeth a chwynion mewnol ac achosion a gyfeiriwyd at yr Ombwdsmon Pensiynau
- Adroddiad Diweddarau'r Gweinyddwyr (Cronfa Bensiwn Dyfed) yn cadarnhau cydymffurfiaeth â chylchlythyrau Llywodraeth Cymru ac ansawdd data
- Diweddariad ar faterion cyfreithiol sy'n effeithio ar y cynllun
- Diweddariad Bwrdd Ymgynghori'r Cynllun
- Hyfforddiant ar gyfer aelodau'r BPLI
- Y Gofrestr Risg
- Materion i'w huwchgyfeirio i'r Awdurdod llawn

Ers sefydlu Bwrdd Pensiwn Lleol y Diffoddwyr Tân yn 2015, mae gwaith y Bwrdd wedi'i lywio gan aelodau'r Bwrdd a chan swyddogion sy'n cefnogi'r Bwrdd. Dyma rai adroddiadau rheolaidd sydd wedi cael eu datblygu:

- Adroddiad Diweddarau Cynllun Pensiwn y Diffoddwyr Tân

Mae'n rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Bwrdd am ddarnau sylweddol o waith yn ymwneud â phensiynau, ac mae'n cynnwys materion lleol a chenedlaethol. Yn ogystal â gwella gwybodaeth a dealltwriaeth aelodau'r Bwrdd, mae'r adroddiad rheolaidd hwn yn sbarduno trafodaeth brydlon ymysg aelodau'r Bwrdd am effaith materion ar aelodau'r Cynllun Pensiwn a sut mae llwythi gwaith yn cael eu rheoli. Mae hyn yn helpu i gyflawni pwrpas y Bwrdd o sicrhau llywodraethu a gweinyddu effeithiol;

- Adroddiad Diweddarau Cronfa Bensiwn Dyfed

Caiff hwn ei gynhyrchu gan y Gweinyddwyr ac mae'n darparu sicrwydd bod y cynllun yn cael ei weinyddu'n briodol. Yn ogystal â darparu diweddariadau rheoleiddiol, mae'r adroddiad yn canolbwyntio ar faterion llwyth gwaith penodol, megis y cymod Pensiwn Isafswm Gwarantedig, ansawdd data, apeliadau, torri amodau, a lefelau gweithgarwch ar y teclyn 'Fy Mhensiynau Ar-lein';

- Y Gofrestr Risg

Caiff rhannau penodol o'r Gofrestr Risg eu hadolygu'n rheolaidd gan Reolwr y Cynllun ac fe'i cyflwynir i'r Bwrdd ym mhob cyfarfod, gan dynnu sylw at unrhyw welliannau. Mae hyn yn caniatáu i'r Bwrdd gadw golwg ar y risgiau allweddol a'r mesurau rheoli a gynlluniwyd i reoli'r risgiau hynny.

Mae mwy o fanylion ar gael yn agendâu a chofnodion cyfarfodydd uchod y Bwrdd y gellir cael gafael arnynt trwy ddilyn y ddolen ganlynol: [Bwrdd Pensiwn Lleol](#)

8.0 Rhaglen Waith 2023/24

Mae Bwrdd Cynllun Pensiwn y Diffoddwyr Tân yn cynnal rhaglen waith sy'n cael ei hystyried ym mhob cyfarfod. Nawr bod y Bwrdd wedi cwblhau nifer o weithgareddau hyfforddi, bydd yn dechrau dewis pynciau i'w dadansoddi'n fanwl gyda'r bwriad o wneud argymhellion i'r Awdurdod Tân ac Achub yn ôl yr angen.

Mae'r Rhaglen Waith ar gyfer 2023/24 wedi'i nodi yn Atodiad 1.

Cynllun Blaenraglen Waith y Bwrdd Pensiwn Lleol 2023/24

Eitem agenda	28 Ebrill 2023	11 Gorffennaf 2023	24 Hydref 2023	23-27 IONAWR 2023
Adolygu'r aelodaeth a chytuno ar ddyddiadau cyfarfodydd	X			
Adroddiad diweddarau'r Gwasanaeth	X	X	X	X
Adroddiad diweddarau'r Gweinyddwr	X	X	X	X
Heriau cyfreithiol a materion rheoleiddio	X	X	X	X
Bwrdd Ymgynghori'r Cynllun i Gymru	X	X	X	X
Y Gofrestr Risg	X	X	X	X
Cynefino Aelodau	X			
Dadansoddiad o anghenion hyfforddi	X			
Diweddariad hyfforddiant	X	X	X	X
Y Rheoleiddiwr Pensiynau – agweddau ar lywodraethu da		X	X	X
Adroddiad Blynyddol	X			
Adolygiad o'r Cylch Gorchwyl		X		
Diweddariad ariannol – gan gynnwys canlyniad y prisiad			X	
Eitemau arwyddocaol i'w huwchgyfeirio i'r Awdurdod Tân ac Achub	X	X	X	X

Cylch Gorchwyl y Bwrdd Pensiwn Lleol Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru

1. Mae'r ddogfen hon yn nodi'r cylch gorchwyl ar gyfer Cynllun Pensiwn y Diffoddwyr Tân, Bwrdd Pensiwn Lleol Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru, fel sy'n ofynnol yn ôl Deddf Pensiynau'r Gwasanaeth Cyhoeddus 2013 a Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (Diwygio) 2015.

Rheoli'r Cynllun

2. Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru, fel yr awdurdod gweinyddu, yw Rheolwr y Cynllun. Cyflawnir ei swyddogaethau yn unol â chynllun dirprwyo'r Awdurdod gan y Trysorydd a'r Prif Swyddog Tân.

Y Bwrdd Pensiwn Lleol

3. Rôl y Bwrdd Pensiwn Lleol yw cynorthwyo Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru (ATAGC), fel yr awdurdod gweinyddu, gyda'r canlynol:
  - sicrhau cydymffurfiaeth â rheoliadau'r cynllun a deddfwriaeth arall sy'n ymwneud â llywodraethu a gweinyddu'r cynllun;
  - sicrhau cydymffurfiaeth â'r gofynion a osodwyd mewn perthynas â'r cynllun gan y Rheoleiddiwr Pensiynau;
  - sicrhau bod Cynlluniau Pensiwn y Diffoddwyr Tân ar gyfer Cronfa Bensiwn Dyfed yn cael eu llywodraethu a'u gweinyddu'n effeithiol ac effeithlon;
  - rôl y Bwrdd fydd goruchwyllo'r materion hyn ac nid gwneud penderfyniadau;
  - gwneud unrhyw waith perthnasol yn ôl y gofyn;
  - unrhyw faterion eraill y gall rheoliadau'r cynllun eu pennu.
4. Bydd y Bwrdd Pensiwn Lleol yn sicrhau y cydymffurfir â'r Cod Ymarfer ar lywodraethu a gweinyddu a gyhoeddwyd gan y Rheoleiddiwr Pensiynau. Bydd y Bwrdd hefyd yn sicrhau ei fod yn cydymffurfio â'r gofynion gwybodaeth a dealltwriaeth yng Nghod Ymarfer y Rheoleiddiwr Pensiynau.
5. Mae'r Bwrdd Pensiwn Lleol yn atebol i'r Rheoleiddiwr Pensiynau, Bwrdd Cynghori'r Cynllun Cenedlaethol a'r Awdurdod Gweinyddu yn eu rôl fel Rheolwr y Cynllun.
6. Bydd prif swyddogaethau'r Bwrdd Pensiwn Lleol yn cynnwys, ond heb fod yn gyfyngedig i'r canlynol:
  - adolygu prosesau, polisiau a gweithdrefnau gwneud penderfyniadau i sicrhau eu bod yn cydymffurfio â'r Rheoliadau perthnasol;
  - ceisio sicrhau bod y rhain yn cael eu dilyn o ran penderfyniadau ynghylch Pensiynau;

- ceisio sicrwydd bod perfformiad gweinyddol yn cydymffurfio â fframwaith perfformiad yr Awdurdod a bod trefniadau monitro yn ddigonol a chadarn;
  - ystyried effeithiolrwydd cyfathrebu gyda chyflogwyr ac aelodau'r cynllun gan gynnwys adolygiad o'r Strategaeth Gyfathrebu; ystyried a rhoi sylwadau ar argymhellion archwilio mewnol ac adroddiadau archwilwyr allanol.
7. Ymdrinnir ag unrhyw gŵyn neu honiad o dorri'r Rheoliadau a ddygir i sylw'r Bwrdd Pensiwn Lleol yn unol â'r Cod Ymarfer a gyhoeddwyd gan y Rheoleiddiwr Pensiynau.

Amllder Cyfarfodydd a Rhoi Gwybod am Gyfarfodydd

8. Bydd y Bwrdd Pensiwn Lleol yn cyfarfod yn ddigon rheolaidd i gyflawni ei ddyletswyddau a'i gyfrifoldebau'n effeithiol; bydd pedwar cyfarfod yn cael eu trefnu yn ystod pob blwyddyn ariannol.
9. Bydd y Swyddog Cyswllt Aelodau yn rhoi gwybod i holl aelodau'r Bwrdd Pensiwn Lleol am bob cyfarfod o'r Bwrdd, gan gynnwys dyddiad, lleoliad ac amser y cyfarfod a bydd yn sicrhau bod cofnod ffurfiol o drafodion y Bwrdd Pensiwn Lleol yn cael ei gadw.
10. Darperir papurau dri diwrnod gwaith cyn pob un o gyfarfodydd ffurfiol y Bwrdd Pensiwn Lleol.
11. Bydd holl agendâu a phapurau'r Bwrdd Pensiwn Lleol nad ydynt yn gyfrinachol a chofnodion cyfarfodydd yn cael eu cyhoeddi ar wefan ATAGC, ynghyd â Chylch Gorchwyl y Bwrdd a manylion am aelodaeth y Bwrdd.

Aelodaeth

12. Bydd y Bwrdd Pensiwn Lleol yn cynnwys dim llai na deg aelod (cyfanswm), a rhaid iddo gynnwys cydbwysedd cyfartal o gynrychiolwyr y cyflogwyr a chynrychiolwyr aelodau'r cynllun (cyflogeion). Bydd y rhain yn gweithredu fel a ganlyn:

Etholaeth	Diffiniad/Cyfyngiadau
Cyflogwr	Cynrychioli ATAGC
Aelod o'r Cynllun (cyflogai)	Cynrychioli holl aelodau'r cynllun (gweithredol, gohiriedig a phensiynwr)

13. Bydd cyfnod y swydd ar gyfer holl aelodau'r Bwrdd yn cyd-fynd ag etholiadau'r cyngor. Gall aelodau, ar ddiwedd eu tymor, fynegi dymuniad i gael eu hystyried ar gyfer cael eu hailethol.

14. Rhaid i aelodau'r Bwrdd Pensiwn Lleol fodloni gofynion presenoldeb a hyfforddiant allweddol er mwyn cadw eu haelodaeth yn ystod y cyfnod hwn. Rhaid i bob aelod:
  - ymdrechu i fynychu holl gyfarfodydd y Bwrdd
  - cydymffurfio â'r cynllun hyfforddi a gynhyrchwyd gan y Rheolwr Pensiynau
  - sicrhau eu bod yn cydymffurfio â Chod Ymarfer y Rheoleiddiwr Pensiynau.
15. Bydd gan bob Cynrychiolydd Cyflogwr a Chynrychiolydd Aelodau'r Cynllun hawl unigol i bleidleisio.
16. Rhaid i bob aelod o fewn Cynlluniau Pensiwn y Diffoddwyr Tân gael cyfle cyfartal i gael eu henwebu ar gyfer rôl cynrychiolydd aelodau.
17. Er mwyn penodi cynrychiolwyr cyflogwyr i'r Bwrdd, ceisir enwebiadau gan holl aelodau'r Awdurdod Tân ac Achub. Bydd y Trysorydd a'r Swyddog Monitro (neu ddirprwy) hefyd yn cynrychioli'r cyflogwr.
18. Er mwyn penodi cynrychiolwyr aelodau'r cynllun (cyflogai) i'r Bwrdd, gofynnir am enwebiadau drwy'r Cynrychiolwyr Adrannol a Fforwm yr Undebau Llafur a gofynnir am enwebiadau pellach drwy roi hysbyseb ar wefan yr Awdurdod. Lle derbynnir mwy na thri enwebiad, bydd ymgeiswyr yn cael eu hystyried, eu rhoi ar y rhestr fer a'u cyfweld gan gynrychiolydd Rheolwr y Cynllun a fydd wedyn yn gwneud argymhellion i'r Prif Swyddog Tân i'w penodi'n ffurfiol.
19. Os bydd aelod o'r Bwrdd Pensiwn Lleol sy'n gweithredu fel cynrychiolydd cyflogwr yn peidio â chael ei gyflogi gan y cyflogwr y mae'n ei gynrychioli, ni fydd bellach yn gymwys i eistedd ar y Bwrdd.
20. Os bydd aelod o'r Bwrdd yn absennol yn gyson, neu os bydd yn methu â bodloni'r gofynion presenoldeb a hyfforddiant allweddol fel y nodir yn (13) uchod, bydd deiliadaeth yr aelod hwnnw'n cael ei adolygu. Yn achos cynrychiolydd aelodau, gwneir hyn gan gynrychiolydd Rheolwr y Cynllun a all wneud argymhelliad i ddiddymu'r aelodaeth os ystyrir bod hynny'n ofynnol.
Mewn achos o'r fath, bydd hawl i apelio i'r Prif Swyddog Tân cyn unrhyw argymhelliad. Yn achos cynrychiolydd cyflogwr, bydd unrhyw benderfyniad o'r fath yn cael ei ystyried gan gadeirydd yr Awdurdod Tân ac Achub.
21. Os yw cynrychiolydd cyflogwr neu aelod o'r cynllun yn dymuno ymddiswyddo rhaid iddynt ysgrifennu at y Prif Swyddog Tân, gan roi o leiaf mis o rybudd.
22. Bydd rôl Cadeirydd y Bwrdd Pensiwn Lleol yn cael ei gylchdroi ddwywaith y flwyddyn rhwng aelod sy'n cynrychioli'r cyflogwyr a'r rhai sy'n cynrychioli aelodau'r cynllun.

23. Swyddogaeth cynrychiolydd sy'n gweithredu fel Cadeirydd fydd:
- cytuno a gosod yr agenda ar gyfer cyfarfod o'r Bwrdd
  - rheoli'r cyfarfodydd i sicrhau bod busnes y cyfarfod yn cael ei gwblhau o fewn yr amser y cytunwyd arno
  - sicrhau bod holl aelodau'r Bwrdd yn dangos parch dyledus i'r broses a bod pob barn yn cael ei chlywed a'i hystyried yn llawn
  - ymdrechu cymaint â phosibl i gael consensws fel canlyniad
  - sicrhau bod y camau gweithredu a'r rhesymeg dros y penderfyniadau a wneir yn glir ac yn cael eu cofnodi'n gywir.
24. Oherwydd natur arbenigol gwaith y Bwrdd, disgwylir presenoldeb personol ym mhob cyfarfod gan holl aelodau'r Bwrdd heb unrhyw ddarpariaeth ar gyfer eilydd. Fodd bynnag, byddai dirprwyon yn cael eu caniatáu, ond byddent yn gyfrifol am gynnal eu hyfforddiant eu hunain i sicrhau eu bod yn gyfarwydd â materion pensiynau.
25. Gall y Bwrdd, gyda chymeradwyaeth y Prif Swyddog Tân, gyfethol personau nad ydynt yn aelodau i gynorthwyo'r Bwrdd am gyfnod neu ar gyfer tasg benodol lle byddai hynny'n darparu sgiliau, gwybodaeth neu brofiad ychwanegol. Ni fyddai'r aelodau cyfetholedig yn cael pleidleisio.

Cworwm

26. Rhaid i bedwar o aelodau'r Bwrdd fod yn bresennol er mwyn i gyfarfod fod â chworwm. Os yw'r Cadeirydd yn absennol mewn cyfarfod a bod cworwm, yna rhaid i'r aelodau sy'n mynychu ddewis Cadeirydd i lywyddu'r cyfarfod hwnnw.

Gwybodaeth a Sgiliau

27. Rhaid i aelod o'r Bwrdd Pensiwn fod yn gyfarwydd â'r canlynol:
- deddfwriaeth a chanllawiau cysylltiedig y pedwar Cynllun Pensiwn Diffoddwyr Tân;
  - unrhyw bolisiau, gweithdrefnau neu brosesau gwneud penderfyniadau ynghylch gweinyddu'r Cynlluniau a fabwysiadwyd gan ATAGC a Chronfa Bensiwn Dyfed.
28. Rhaid i aelod o'r Bwrdd Pensiwn Lleol feddu ar wybodaeth a dealltwriaeth o'r gyfraith sy'n ymwneud â phensiynau ac unrhyw faterion eraill a ragnodir yn y Rheoliadau.
29. Mater i aelodau unigol y Bwrdd Pensiwn yw bod yn fodlon bod ganddynt y wybodaeth a'r dealltwriaeth briodol i'w galluogi i arfer eu swyddogaethau'n briodol fel aelod o'r Bwrdd Pensiwn.

30. Mae'n ofynnol i aelodau'r Bwrdd Pensiwn allu dangos eu gwybodaeth a'u dealltwriaeth ac adnewyddu a diweddarau eu gwybodaeth. Mae'n ofynnol felly i aelodau'r Bwrdd Pensiwn gadw cofnod ysgrifenedig o hyfforddiant a datblygiad perthnasol.
31. Rhaid i aelodau'r Bwrdd Pensiwn gadarnhau i'r Rheolwr Pensiynau o fewn chwe mis i ymuno â'r Bwrdd eu bod wedi cwblhau'r hyfforddiant Rheoleiddiwr Pensiynau.
32. Yn ystod cyfarfod cyntaf y flwyddyn ariannol, rhaid i aelodau'r Bwrdd Pensiwn ystyried a chytuno ar raglen hyfforddi flynyddol.

Safonau Ymddygiad a Gwrthdaro Buddiannau

33. Mae rôl aelodau'r Bwrdd Pensiwn Lleol yn gofyn am y safonau ymddygiad uchaf ac felly bydd 'saith egwyddor bywyd cyhoeddus' yn gymwys i holl aelodau'r Bwrdd Pensiwn Lleol. Bydd yn ofynnol i aelodau'r Bwrdd gadw at god ymddygiad aelodau a pholisïau diogelu data ATAGC. Mae'n ofynnol i'r Bwrdd weithredu o fewn y cylch gorchwyl hwn bob amser. Yn unol â Deddf Pensiynau'r Gwasanaeth Cyhoeddus 2013 ni ddylai aelod o'r bwrdd fod â buddiant ariannol neu fuddiant arall a allai ei niweidio wrth iddo gyflawni ei ddyletswyddau i'r Bwrdd. Nid yw hyn yn cynnwys buddiant ariannol neu fuddiant arall sy'n codi yn rhinwedd aelodaeth o'r FPS yn unig.
34. Felly, bydd yn ofynnol i bob aelod o'r Bwrdd Pensiwn Lleol ddatgan unrhyw fuddiannau ac unrhyw wrthdaro buddiannau posibl yn unol â gofynion Deddf Pensiynau'r Gwasanaeth Cyhoeddus 2013 a Chod y Rheoleiddiwr Pensiynau. Mae angen y datganiadau hyn fel rhan o'r broses benodi, yn ogystal ag ar adegau rheolaidd drwy gydol cyfnod aelodaeth yr aelod.

Adrodd

35. Disgwylir i'r Bwrdd gynhyrchu adroddiad blynyddol i'r Awdurdod Tân ac Achub a ddylai gynnwys:
  - crynodeb o waith y Bwrdd Pensiwn Lleol a chynllun gwaith ar gyfer y flwyddyn i ddod
  - manylion meysydd o bryder a adroddwyd i'r Bwrdd neu a godwyd ganddo ac argymhellion a wnaed
  - manylion unrhyw wrthdaro buddiannau sydd wedi codi mewn perthynas ag aelodau unigol o'r Bwrdd Pensiwn Lleol a sut y cafodd y rhain eu rheoli
  - unrhyw feysydd risg neu bryder y mae'r Bwrdd yn dymuno eu codi gyda Rheolwr y Cynllun
  - manylion yr hyfforddiant a dderbyniwyd ac anghenion hyfforddi a nodwyd
  - manylion unrhyw dreuliau a chostau yr aethpwyd iddynt gan y Bwrdd Pensiwn Lleol ac unrhyw dreuliau a ragwelir ar gyfer y flwyddyn i ddod.

- 36 Er mai dim ond un adroddiad blynyddol y mae'n ofynnol i'r Bwrdd ei lunio, bydd cofnodion pob cyfarfod o'r Bwrdd yn cael eu cyhoeddi ar wefan yr Awdurdod.
- 37 Pe bai gan y Bwrdd bryderon y credir eu bod yn ddigon difrifol i'w hadrodd ar lefel uwch na'r arfer (i'r Rheolwr Pensiynau) dylent adrodd i'r Prif Swyddog Tân. Gall hyn gynnwys, ond heb fod yn gyfyngedig i, achlysuron pan fydd y Bwrdd yn teimlo na weithredwyd ar argymhellion blaenorol. Mewn achosion eithafol megis toriad sylfaenol o Reoliadau neu fethiant sylfaenol gan yr Awdurdod Gweinyddu i sicrhau bod y gronfa'n cael ei llywodraethu'n effeithiol, gall y Bwrdd ystyried adrodd i Fwrdd Cynghori'r Cynllun Cenedlaethol a/neu'r Rheoleiddiwr Pensiynau.

Cydnabyddiaeth ariannol

- 38 Bydd cydnabyddiaeth ariannol i aelodau'r Bwrdd Pensiwn Lleol yn cael ei gyfyngu i ad-daliad o'r treuliau gwirioneddol yr aethpwyd iddynt wrth fynychu cyfarfodydd Bwrdd a hyfforddiant. Disgwylir y bydd cyflogwyr aelodau bwrdd yn darparu capasiti priodol i ganiatáu i'r aelod gyflawni'r rôl hon o fewn ei ddiwrnod gwaith arferol heb unrhyw ostyngiad mewn cyflog.
- 39 Dylid cyflwyno hawliadau am dreuliau yn ddim hwyrach nag 1 mis ar ôl y gwariant.

Cyhoeddi Gwybodaeth y Bwrdd Pensiwn Lleol

- 40 Bydd y wybodaeth ddiweddaraf yn cael ei chyhoeddi ar wefan ATAGC yn dangos:
- enwau a manylion aelodau'r Bwrdd Pensiwn Lleol
  - sut mae aelodau'r cynllun a chyflogwyr yn cael eu cynrychioli ar y Bwrdd Pensiwn Lleol
  - cyfrifoldebau'r Bwrdd Pensiwn Lleol yn ei gyfanrwydd
  - cylch gorchwyl llawn a pholisïau'r Bwrdd Pensiwn Lleol a sut maent yn gweithredu
  - Proses benodi'r Bwrdd Pensiwn Lleol.

Adolygiad

- 41 Mabwysiadwyd y cylch gorchwyl hwn yn ffurfiol gan y Bwrdd yn ei gyfarfod cyntaf ar 20 Ebrill 2015 a chaiff ei adolygu'n flynyddol i neu ar newidiadau statudol neu reoleiddiol yn unol â pharagraff 41.
- 42 Mae'r Prif Swyddog Tân wedi'i awdurdodi i wneud mân newidiadau, o ganlyniad i newid statudol neu reoleiddiol, neu i ddiweddarau trefniadau sy'n dilyn ffactorau allanol eraill.